

**Občanským sdružením se nelíbí vládní návrh novely horního zákona.
Vadí jim návrat vyvlastnění i nízké odvody z těžby**

22. 1. 2013, Karviná: Česká aliance proti těžbě uhlí (ČAPTU) nesouhlasí s vládním návrhem velké novely horního zákona. Odpůrci těžby zákonodárcům vytýkají, že do zákona vrátili nedávno zrušené vyvlastnění a ani slibované navýšení odvodů z těžby není tak výrazné, jak se očekávalo. Krom toho představitelům občanských sdružení vadí také to, že stát sice řadí uhlí mezi strategické suroviny a těžbu považuje za věc veřejného zájmu, zároveň ale nevysvětluje, jak bude těžbařské společnosti regulovat.

Poslanecká sněmovna v prosinci přehlasovala prezidentovo veto a přijala tzv. malou novelu horního zákona, která vyvlastňování úplně ruší. „Členové protitěžební aliance dlouho bojovali za to, aby lidé z těžbou ohrožených regionů nemuseli žít ve strachu, že je v případě nesouhlasu s těžbou jednoduše vyvlastní, jak se to stávalo v minulosti. Nedávné prosazení malé novely horního zákona, která vyvlastnění zcela vyloučila, jsme brali jako velký úspěch. V současném návrhu se ale tento strašák objevuje znovu. Vyvlastňovat kvůli těžbě by sice mohl pouze stát a nikoliv těžaři, ale i tak je to problém. Vyvlastnění by podle nás bylo přípustné pouze v nezastavěných oblastech. Sebrat člověku střechu nad hlavou kvůli těžbě v demokratické společnosti jednoduše nepovažujeme za ospravedlnitelné,“ vysvětluje Monika Heisigová, členka občanského sdružení Občané Karviné proti těžbě uhlí pod městem.

Představitelům ČAPTU se nelíbí také výše úhrad, které mají těžbařské společnosti odvádět státu a těžbou zdevastovaným regionům. Vládní návrh zákona sice slibuje navýšení úhrad za vytěženou tunu uhlí o 150% a také zvýšení plateb za přidělené dobývací prostory, problémem ale je, že peníze se budou dále přerозdělovat mezi stát obec a nově přibude i kraj. Představitelé protitěžební aliance se na základě dosavadních zkušeností obávají, že státní i krajští politici budou schopni kvůli získání milionových příjmů obětovat těžařům další a další území. Obce, které jsou těžbou nejvíce postiženy a přicházejí o obyvatele i značnou část území, nakonec navýšení odvodů z těžby příliš nepocítí a budou pod ještě větším tlakem.

„Příjem státu a obcí z těžby národního nerostného bohatství je oproti ziskům daných soukromých společností skoro zanedbatelný. Za rok 2011 všechny těžbařské společnosti dohromady odvedly státu 660 milionu korun. Jen společnost OKD ale měla v tomtéž roce čistý zisk přes 6 miliard. Navrhované navýšení je sice krok správným směrem, ale podle našeho mínění by měli těžbařské společnosti odvádět 15% až 20% z tržby za vytěžené uhlí. Většina těchto peněz by se navíc měla soustředit přímo do postižených oblastí. Ti, kdo jsou těžbou nejvíc zasaženi, musí nést každodenní důsledky těžby a žít v neustálé obavě o další osud svých domovů, z navýšených úhrad nakonec uvidí jen malou část,“ uvádí Jan Rovenský z ekologické organizace Greenpeace, která se bojí s těžbařskou lobby dlouhodobě věnuje.

„Nechceme likvidaci všech dolů, ale postupné odstranění závislosti ČR na uhlí. Naše země není tak rozlehlá, abychom si mohli dovolit kvůli těžbě ničit další a další regiony. Do tvorby velké novely horního zákona se chceme aktivně zapojit a už od počátku upozorňovat na nedostatky, které v připravovaném návrhu zákona jsou. Protože důsledky nejen pro Beskydy by mohly být fatální,“ doplňuje Stanislav Uruba, předseda sdružení Naše Beskydy a zakládající člen aliance.

Členové České aliance proti těžbě uhlí (ČAPTU):
občanské sdružení Naše Beskydy
občanské sdružení Občané Karviné proti těžbě uhlí pod městem
občanské sdružení OPS
občanské sdružení Orlovák
občanské sdružení Kořeny
občanské sdružení Frygato – Eko
občanské sdružení Za životní jistoty
Sdružení Arnika

Jako pozorovatelé:
Greenpeace

Jako podporovatelé:
Česká pirátská strana